

ἐμοί . . .) μὴδὲ διαπραξάμενόν τι τὸ σύνολον· ἀλλ' εὐπειθῶς μὲν ἀδιαλείπτως πρὸς σε τὸν δεσπότην μου μετὰ Θεόν, πρὸς δὲ τοὺς ὑμετέρους ἐξάρχους εὐγνωμόνως τε ἄμω καὶ εὐνοϊκῶς διακείμενον. Ἀλλ' ὦ πρὸς Θεοῦ, παναγιώτατε κύριε, τί τόσον οὐδύσσαο τὸν ταπεινὸν Ἀρσένιον; Ἀρ' ὅτι οἱ τῶν Γραικῶν ἀπανθήσαντες λόγοι καὶ οἷον εἰπεῖν νεκρωθέντες, πάλιν ἀνθοῦσι τε καὶ ἀναβιώσκειν καὶ τὰ βελτίω ὑπισχυοῦνται, ὅσον τὸ μέρος τὸ κατ' ἐμέ; ἢ τὸ μὲν εἰς ὁρὴν ἀτραπὸν οὐκ ἔμολεν, ἀλλ' ὅτι πολλοὺς τῶν ἡμετέρων δυνάμενος τίσασθαι, οὐκ ἔξον αὐτοῖς, κατὰ τὰ ψηφίσματα τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς, διατρίβειν πρὸς τὰ ἡμέτερα, ἐπέσχον πολλάκις ἑαυτὸν, αἰδῶ καὶ εὐπειθειαν διαφυλάττων τῇ ὑμετέρᾳ παναγιότητι; ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο, φῆς, τὴν ὁρὴν ἐσάδισε. Νῦν γοῦν ἐφρασάμην τὸ αἷτιον, οἶομαι· ὅτι παρὰ τοῦ Μονεμβασίας Κυρίλλου, δυοῖν χωρεπισκόποιν ἐν τῷ χειροτονεῖν με συμπρόντοιιν τάνδρι, τὴν χειροτονίαν ὑπεδεξάμην. Νῦν ἔσθαλεν εὐστόχως τὸν σκοπὸν Ἀρσένιος! Ἀλλὰ καὶ τοῦτο γέγονεν, ὦ παναγιώτατε, κατὰ τοὺς τῆς ἐκκλησίας θεσμούς καὶ τὰ βασιλέων χρυσόβουλλα, ἃ προστάσσωσι, τὰς ἐπισκοπὰς, ἐπὶ τὰ δὲ εἰσὶν αἱ τῇ ὑμετέρᾳ μητροπόλει ὑπόκεινται, μὴ ἄλλους ἐπισκόπους δέχεσθαι, παρ' οὓς ὁ κατὰ καιροῦς εὐριτκόμενος τῆς Μονεμβασίας ἀρχιερεὺς ἐκλέξει τε καὶ χειροτονήσῃ (*), ὅπερ ἐπεκράτησεν ἐς τόδε, παναγιώτατε. Μέχρι μὲν οὖν αἱ ἐπισκοπαὶ τῇ ἀρχῇ τῇ τὰς ἡνίας ἡμῶν κρατούσῃ ὑπέκειντο, μεταπεμπόμενος ἕνα ἢ δύο τῶν ἐπισκόπων, τῶν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Μονεμβασίας ὑποκειμένων, ὁ τῆς Μονεμβασίας ἀρχιερεὺς σὺν ἐκείνοις ἐχειροτόνει ἐπίσκοπον. Ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς ἡγεμονίας κεκῶνται πρὸς ἑτέραν ἀρχήν, καὶ τῶν ἐπισκόπων μεταπεμπομένων, οὐ τολμώντων ἔλθεῖν· ἤδη πεποίηκε καὶ Κουρούδελις, ὑποσχεθεὶς μὲν ἔλθεῖν πρὸς τὴν ἐμὴν χειροτονίαν, τῷ φθῶ δὲ τῆς ἀρχῆς παραγενέσθαι τὸ σύνολον οὐκ ἐτόλμησε, καὶ εἴη γε συγγνώμη τῷ πανιερωτάτῳ· ὡς γὰρ ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς χειροτονίας ἕνεκεν, οὕτω δὲ καὶ ὑμῖν πρὸς ἡμᾶς ἀρκεῖσθαι, ὃ δεῖ κάκεῖνος εὐλαβούμενος οὐδέπω μέχρι καὶ τήμερον παραγέγονεν. Ἀλλὰ τί καὶ πάθοιμεν ἂν, ὦ σεβασμιώτατε, δόξαν οὕτω τῇ τύχῃ καὶ τῷ καιρῷ, μᾶλλον δὲ θεῷ τῷ μεγίστῳ καὶ πρώτῳ βασιλεῖ βασιλέων, τῷ τε τύχης καὶ χρόνων καὶ καιρῶν αἰτίῳ καὶ κυβερνήτῃ· τούτου χάριν πρὸς ταῖς αἰτίαις, ἃς ὑπέβημιν, δυοῖν χωρεπισκόποιν πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῆς χειροτονίας ψηφισθέντοιιν, Μαίνης δῆπουθεν, ἢ Ἑλούς, ἢ ἡττινοσοῦν τῶν ἐπισκοπῶν, τῶν ἐκπαλαὶ ὑποκειμένων ἡμῖν, ὁ Μονεμβασίας χειροτονεῖ· ὃ δὲ καὶ μέχρις ἐμοῦ γε προῦχώρησε. Πέμπεται δὲ τὸ ἴσον τῆς πατριαρχικῆς γραφῆς τῇ ὑμετέρᾳ παναγιότητι. Ἀλλὰ πρὸς τῆς Τριάδος αὐτῆς, ἐρασμιώτατε δέσποτα, ἰκετεύω καὶ δέομαι καὶ ἀντιβόλῳ, κάμφθητί μου τοῖς στεναγμοῖς καὶ παράσχου μοι αἰτοῦντι τὴν εἰρήνην,

ὁ καὶ μειζόνων ἀμαρτημάτων διορθωτής. Ἐπικύρωσον τὴν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου χειροτονίαν, παναγιώτατε, ἐπικαλετάμενος καὶ αὐτὸς τὴν χάριν τοῦ παναγίου πνεύματος. Τοῦτο καὶ ἀπόντος μου δυνατὸς εἶ ὁ οἰκουμενικὸς διαπραξάσθαι, ὡς ἄλλος ἥλιος ἐπαφίει ἡμῖν τὰς ἀκτῖνας τῶν σῶν ἱεραγίων εὐχῶν. Τελέσας δὲ τοῦτο καὶ τῇ παναγιωτάτῃ σου ἐμπεδώσας γραφῇ, θεραπεύσεις πρῶτον τὸν τὴν ψυχὴν βαρεῖα λύπη καὶ ἀθυμία τετρωμένον ἐμέ, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλους πλείστοις πραγμάτων ἀπαλάττεις καὶ κινδύνων, περιαντλουμένους ὁπημέραι παρὰ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς οὕτω ποικίλτις καὶ συχναῖς γε ταῖς συμφοραῖς, τῷ μὴ πείθεσθαι, ὡς ἐκείνη δοκεῖ, τῇ ἡμετέρᾳ οὐτιδανότητι, καὶ μᾶλλον ὅτοι τῶν Γραικῶν τὰς ἑνετίας οἰκοῦσιν, οἷς ἡ τῶν ἑνετῶν ἀρχὴ ἡ ὑψηλοτάτη καὶ πολυύμνητος συνεχίωρησεν ἀνεγεῖραι ναόν, ὃν τῷ μεγαλομάρτυρι καὶ τροπαιοφόρῳ Γεωργίῳ ἀνέθεντο. Ἐμοῦ γὰρ ἀποτυχόντος τῆς διορθώσεώς τε καὶ συγχωρήσεως, ὕπερ ἀπείργοι θεός, δέδοικα μήπως καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ κράτους τῶν ἑνετῶν τὴν παλινωδίαν ἀσπῆται, καὶ οὕτω πᾶς τις ἂν εἴποι, δοκεῖν ἐμοί, ὃ τὰ σκέρματ' ἀκαταβλήτων οὗτος τῶν φύντων αἷτιος. Ταῦτα δ' ἡ σὴ παναγιότης πιστωθεῖη καὶ διὰ γραμμάτων ἑτέρων φιλοθέων καὶ εὐλαβεστάτων ἀνδρῶν πρὸς δὲ καὶ εὐπειθεστάτων τῇ ὑμετέρᾳ παναγιότητι, ἢ γε τὰμὰ μετὰ θεὸν συνίστημί τε καὶ ἀνατίθηναι. Ἐρρωμένος μοι διαδιώης εἰς ἐκπλήρωσιν καὶ καταρτισμὸν παντὸς τοῦ χριστιανύμου πληρώματος. Ἐξ ἑνετιῶν, Βοηδρομιῶνος ἑκτη ἡμέρας τοῦ αὐτοῦ εἶτους ἀπὸ τῆς θεογονίας.

» Ὁ Μονεμβασίας ταπεινὸς Ἀρσένιος, ὁ πειθήνιος κατὰ πάντα τῆς σῆς δεσποτείας τε καὶ παναγιότητος.»

ΠΕΡΙ ΒΙΡΜΑΝΩΝ.

—ο—

Οἱ Βιρμάνοι κατοικοῦσιν εἰς ἐκτεταμένην τῆς μεσημβρινῆς Ἀσίας χώραν, ἥτις κεῖται ἐν τῇ τοῦ Γάγγου χειρσονήτῳ, καὶ ἐμπεριέχεται μεταξύ τῆς 9.ης 27' μοίρας βορείου πλάτους, καὶ τῆς 98.ης 40' μοίρας μήκους. Συνορεύει δὲ ἡ χώρα αὕτη μετὰ τὸ Θιβέτ, τὴν Κίναν, τὸ Σιάμ, τὴν Βεγγάλην κτλ., καὶ ἔχει ἑκτασιν κατὰ μῆκος μὲν 500 περίπου μιλίων, κατὰ πλάτος δὲ 160. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς ὑπολογίζεται εἰς 41,000 τετρ. μιλίων. Καὶ τὸ μὲν βορεῖον τῆς χώρας ταύτης μέρος εἶναι ὄρεινόν, τὸ δὲ μεσημβρινὸν ὁμαλόν, καὶ χθαμαλὸν μάλιστα πρὸς τὸν αἰγιαλόν· ὁδὸν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ κόλποι καὶ λιμένες ἐξαιρετοί, ὡς καὶ τινες νῆσοι παρὰ τὰ παράλια. Πολλοὶ ποταμοὶ διχθεύουσιν τὴν Βιρμανίαν χώραν, ἰδίως ὅμως οἱ Ἰρράουάδουοι πλημμυρίζουσιν αὐτήν, ὡς ὁ Νεῖλος τὴν Αἴγυπτον, κατὰ τοὺς

(*) Παράδειγμα τὸ ἐν τῷ 85 φυλλαδίῳ τῆς Πανώρας (τελ. 338) τυπωθὲν χρυσόβουλλον.

μήνας Ἰούλιον καὶ Αὐγουστον, ὅτε καταρρέουσι μετὰ μεγίστης ὀρυκτοῦ. Τὸ κλίμα εἶναι εὐκρατον καὶ ὑγιεινόν. ἡ γῆ εὐκαρπὸς προάγουσα ὀρύζιον, σῖτον, ζαχαροκάλαμον, βαμβάκιον, ἴσστιν, νικοτιανήν, καὶ ὅλους τοὺς καρποὺς τῶν τροπικῶν. Ἐχει δὲ καὶ παχέας νομάς, καὶ τὸ μέγα δένδρον τέκταινα πληροῦ τὰ δάτη αὐτῆς· εἰς δὲ τὰ ὄρη ἀπαντᾶται μόνον ἡ ἐλάτη. Εὐρίσκονται πρὸς τοῦτοις ἐκεῖ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, κασιτέρου, μαλυσίδου, σιδήρου καὶ ἄλλων μετάλλων· ἐστὶ δὲ καὶ λατομαῖον λαμπρῶν μαρμάρων, ὧν ἡ ἐκ τοῦ κράτους ἐξαγωγή ἀπαγορεύεται, ὡς χρησίμων εἰς κατασκευὴν εἰδῶλων. Πρὸς τοῦτοις εὐρέθησαν καὶ ἄρθροι πηλαὶ πετρελαίου, ὡς καὶ ἤλεκτρον, σάπρεις, ἀνθρακες, ῥοδόχροοι καὶ ἄλλοι πολύτιμοι λίθοι. Τὰ ζῷα εἰσὶν αὐτὰ τὰ ἀπαντῶμενα εἰς τὰς λοιπὰς θερμὰς τῆς Ἀσίας χώρας· ὁ ἀριθμὸς ὁμοῦ τῶν ἐλεφάντων εἶναι πολὺ ἀνώτερος διότι καὶ ὁ Βιρμάνειος αὐτοκράτωρ φέρει πρὸς τοῖς ἄλλοις τίτλοις καὶ τὸν τοῦ Κερίου τοῦ Λεουκοῦ ἐλεφαντος καὶ πάντων τῶν τῆς ὑψηλῆς ἐλεφάντων. Τούτου ἕνεκεν οὐδεὶς δύναται νὰ κατέχη ἐλεφάντα ὄντι προηγουμένης βασιλικῆς ἀδείας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πόλεων καὶ χωρίων τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης ἀναβαίνει εἰς ὀκτὼ περίπου χιλιάδας, ὁ δὲ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων εἰς 8—9 ἑκατομμύρια.

Οἱ Βιρμάνοι ὁμοιάζουσι κατὰ τὴν φυσιογνωμίαν τοὺς Σίνες· εἰσὶ δὲ ματρίου μᾶλλον ἀναστήματος, ἀλλὰ δυνατοὶ καὶ εὐλύγιστοι, ἔχοντες τὴν κόμην μακρὰν, μέλαιναν καὶ δασιάν. Διατηροῦσι δὲ ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη τοὺς χαρακτηρισμοὺς τῆς νεότητος, διότι ἀντὶ νὰ καίρῃσι τὸν πῶγονα ἀνασπῶσι τὰς τρίχας. Αἱ γυναῖκες, καὶ μάλιστα αἱ τὰς βορείους ἐπαρχίας κατοικοῦσαι, εἰσὶ μὲν εὐειδαῖς καὶ λευκότεραι τῶν τῆς Ἰνδοστάνης, ἀλλὰ στεροῦνται τῆς ἀνδρότητας ἐκείνων. Αὐταὶ γυμνάζονται παιδιόθεν εἰς τὸ νὰ στρέφωσι τοὺς βραχίονας πρὸς τὰ ἔξω, καὶ οἱ μὴ γνωρίζοντες τὴν συνήθειαν ταύτην νομίζουσιν ὅτι ἔχουσιν αὐτοὺς ἐξηρθεμένους. Καὶ αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἄνδρες βάπτουσι τὰ βλέφαρα καὶ τοὺς ὀδόντας μὲ μέλαιναν τινα βαφήν. Συνεθίζουσι δὲ καὶ νὰ στίζωσι πολυμόρφως τοὺς βραχίονας καὶ τοὺς μηρούς αὐτῶν, φρονέοντες ὅτι τὰ στίγματα ταῦτα ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ ἀμείλυνωσι τὴν ἐέργειαν τῶν ἐχθρικών ὀπλῶν.

Αἱ γυναῖκες τῶν Βιρμάνων δὲ εἶναι πάντοτε περιωρισμέναι εἰς γυναικωνίτας, οὐδὲ φρουροῦνται ὑπὸ εὐνούχων, ὡς παρὰ τοῖς λοιποῖς ἀσιατικοῖς ἔθνεσιν· ἀλλὰ καὶ ἐγγαμοὶ καὶ ἀγαμοὶ ἀπολαύουσι τῆς αὐτῆς τῶν ἀνδρῶν ἐλευθερίας· δὲν ἀπολαύουσιν ὁμοῦ ἐνώπιον τοῦ νόμου καὶ τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων. Οὕτως ἡ μαρτυρία γυναικὸς δὲν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν τοῦ ἀνδρός, οὐδὲ συγχωρεῖται εἰς αὐτὴν νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῇ αἰδούσῃ τοῦ δικαστηρίου. Ἀλλ' ὁ ἀνὴρ ἔχει καὶ ἄλλο δικαίωμα· δύναται νὰ πωλήτῃ τὴν ἰδίαν σύζυγον ὡς κτῆμα, ὃ καὶ πράττουσι τινες ἐκ τῶν τῆς κατωτέρας τάξεως. Καὶ εἰς μὲν τὸν ἄνδρα εἶναι συγχωρημένον νὰ μεταναστεύσῃ, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐκ Βιρμανίδων γεν-

νηθέντων θηλέων, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξέλθωσι τοῦ κράτους.

Ὁ γάμος θεωρεῖται ὡς ἀπλοῦν πολιτικὸν συμβόλαιον, ὃ δὲ νόμος δὲν ἀνγνωρίζει ὡς νόμιμον σύζυγον, ἢ μίαν μόνην γυναῖκα, ἥτις καὶ μίκα καλεῖται. Συγχωρεῖται ὁμοῦς ἡ συντήρησις ἀπεριόριστου ἀριθμοῦ παλαικίδων, αἵτινες ὑπηρετοῦσι τὴν σύζυγον καὶ παρακολουθοῦσιν αὐτὴν ἐξερχομένην τῆς οἰκίας, καὶ καθίστανται ἰδιοκτησίᾳ τῆς συζύγου ἐὰν ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. Ἐὰν δὲ οὗτος ἀποθῇ ἀδιάθετος, τὰ τρία τεταρτημόρια τῆς περιουσίας αὐτοῦ μεταβαίνουν εἰς τὰ νόμιμα αὐτοῦ τέκνα, τὸ δὲ τέταρτον εἰς τὴν χήραν, ἥτις θεωρεῖται καὶ νόμιμος τῶν τέκνων κηδεμένη.

Οἱ Βιρμάνοι δὲν διακροῦνται, ὡς οἱ λοιποὶ Ἰνδοί, εἰς φυλὰς ἢ τάξεις, ἀλλ' ἕκαστος ἐπιδίδεται, κατὰ τὴν κλίσιν αὐτοῦ, εἰς οἷονδήποτε ἐπάγγελμα, καὶ διὰ τῆς ἱκανότητός του προάγεται καὶ εἰς τὰς ἀνωτάτας ὑπουργίας.

Εἰσὶ δὲ ζῶντοί, εὐτολμοί, ἐπιχειρηματίαι, περίεργοι, ἀνυπόμονοι καὶ ὀργίλοι. Καὶ συνήθως μὲν φαίνονται εὐθυμοί, δεικνύοντες πολλάκις τὴν φιλοφροσύνην καὶ τὴν πραότητα τῶν ἐξευγενισμένων ἔθνων· ἐῖς ὅτε ὁμοῦ εἰσὶν ὀμότατοι ὡς οἱ βαρβαρώτεροι τῶν λαῶν.

Τὸ ἐνδύμα αὐτῶν εἶναι μακρὸν καὶ ποδῆρες ὡς τῶν λοιπῶν τῆς Ἀσίας λαῶν. Καὶ αἱ μὲν γυναῖκες τοῦ ὄχλου φοροῦσιν εἰδὸς τι χιτῶνος ἢ ἀκτεριοῦ ἀνασυρμένου ὑπὸ τοὺς βραχίονας, καὶ σταυρουμένου ἐπὶ τοῦ στήθους, ἵνα καλύπτῃ ἐν μέρει αὐτό· ἀλλὰ καὶ τοι τοιούτου ὄντος τοῦ ἐνδύματος, ἀνακαλύνονται ὁμοῦ ὅταν περιπατῶσιν αἱ κνήμαι αὐτῶν μέχρι γονάτων. Αἱ δὲ τῆς ἀνωτέρας τάξεως, φοροῦσι βραχὺ μέχρι τῶν ἰσχίων χιτῶνα, ὃν συσφίγγουσι περὶ τὸν λαιμόν· ἄνω δὲ τοῦτου καὶ περὶ τὰς ὀφῆς περιτυλίττονται δις ἢ τρίς διὰ βαμβακίνου ἢ συρικοῦ ὑφάσματος, ὃ καταπίπτει μέχρις ἐδάφους. Καὶ ὅταν ἐξέρχονται τῆς οἰκίας φοροῦσι μακρὰν ζώνην ἐκ συρικοῦ ὑφάσματος, ἣν διασταυροῦσιν ἐπὶ τοῦ στήθους ρίπτουσι ἐπιχαρίτως τὰς ἄκρας ἐπὶ τῶν ὤμων. Ἀμυατίζουσιν τὴν κόμην ἐπὶ τοῦ ἰνίου, περιτυλίσσουσιν αὐτὴν μὲ ποικίλα (κεντήματα) καὶ κοσμήματα, ἐμφαίνοντα τὸν κοινωνικὸν αὐτῶν βαθμόν. Βάπτουσι τοὺς ὀνυχας καὶ τὰς παλάμας μὲ ἐρυθρὸν τι χροῶν, καὶ ἐπιπάσθουσι τὰ στήθη μὲ λεπτὴν κόκκινον ἐρυθροξύλου (μπακάμι) ἢ σονέκης. Τινες δὲ ἀλείφουσι δι' αὐτῆς καὶ τὸ πρόσωπον. Ἐκ τῶν ὀρέων οἱ μὲν τῆς κάτω τάξεως φέρουσι συνήθως ἀναξυρίδα, πρὸς λαμβάνοντες κατὰ τὰς χειμερινὰς μόνον ἐποχὰς καὶ μακρὸν τι ἐνδύμα, ἐξ εὐτελοῦς εὐρωπαϊκοῦ ὑφάσματος· τὸ δὲ τῶν τῆς ἀνω τάξεως εἶναι ποδῆρες, (ἀντερὶ) ἐκ λεπτοτάτου ἐγγωρίου βαμβακίνου ὑφάσματος (μουσελίνης) ἢ ἀρίστης ναγκίνης, καὶ συρικῆς ζώνῃ περὶ τοὺς νεφρούς. Κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας φέρουσιν ἄλλο ἐνδύμα μέχρις ἀστραγάλων, ἔχον πλατεῖας τὰς χειρίδας καὶ ἀνοικτὸν τὸ περιλαίμιον. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ ρίπτουσιν ἐλαφρὸν καὶ οὕτως εἰπεῖν μετέωρον μανδύον, μάλιστα τοὺς ὤμους καλυ-

πτοντα. Τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς εἶναι κίδαρις μεταξωτὴ, κεκοσμημένη ἐνίοτε δι' ἀνθέων δεικνυόντων τὸν βαθμὸν τοῦ φέροντος αὐτήν. Οἱ ἄνδρες καὶ μάλιστα οἱ εὐγενεῖς φέρουσιν ἐνώτια χρυσᾶ ἔχοντα σχῆμα μικρᾶς τινος σάλπιγγος· ἄλλοι δὲ φέρουσιν μικροὺς τινες κυλίνδρους ἢ σωλῆνας ἐκ χρυσοῦ, οἵτινες διὰ τοῦ βάρους αὐτῶν ἐπεκτείνουσι τοὺς λοβούς τῶν ὠτίων ἐπὶ δύο περίπου δακτύλους.

Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶναι ἡ τοῦ Βούδα, ὃν ὑπὸ τὸ ὄνομα *Γ'όδαμα* λατρεύουσιν, ὡς ὅτιον καὶ θεόπνευστον τοῦ δόγματος αὐτῶν θεμελιωτὴν Παριστωσι δὲ αὐτὸν ὑπὸ μορφὴν νέου εὐειδοῦς καθημένου σταυροποδητῆ ἐπὶ θρόνου. Οἱ ναοὶ αὐτοῦ εἰσι πάμπολλοι καὶ ἐξ αὐτῶν τινες περιέχουσι κολοσσιαῖα ἀγάλματα τοῦ θεοῦ, οὗτινος τὸ λείψανον σώζεται. Τῶν ναῶν τὸ σχῆμα εἶναι πυραμοειδές, καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς, ἀντὶ τοῦ ἡμετέρου σταυροῦ, φέρουσιν εἶδος μεταλλίνου ἀλεξιθρόγου.

Οἱ ἱερεῖς διαιροῦνται εἰς δύο τάγματα. Οἱ μὲν πρῶτοι ὀνομάζονται *ραχαάγαι* καὶ φέρουσιν μακρὸν ῥάσον ξανθόν· οἱ δὲ ἄλλοι *φογγίσοι*, ἔχοντες πάντοτε τὴν ψιλὴν αὐτῶν κεφαλὴν ἀπκεπῇ, καὶ περιπατοῦσι γυμνόποδες. Οὐδέποτε δὲ συνέρχονται εἰς γάμον, ἀλλὰ ζῶσι μετὰ μεγίστης ἐγκρατείας. Ἐγκαταδιοῦσι δὲ κοινοδιακῶς ἐντὸς τῶν μονῶν, αἵτινες ὁμοιάζουσι τὰς οἰκοδομὰς τῶν Σινῶν, ἔχουσαι στέγην ἐπίπεδον, πολλὰς ὀροφάς, καὶ μίαν εἰς ἐκάστην ὀροφὴν αἰθούσαν ἀνοικτὴν καθ' ὅλας τὰς πλευράς, ὥστε πανταχόθεν φαίνεται τί γίνεται ἐν τῇ αἰθούσῃ. Εἰς τοὺς *ραχαάγαι* καὶ ἰδίως τοὺς νέους δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξέρχονται τοῦ καταστήματος ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῶν ἡγουμένων ἢ ἀστυνόμων. Οἱ δὲ δούμοι, πρὶν ἢ προβιθασθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ *ραχαάγαι*, ὑποβάλλονται εἰς αὐστηρὰν ἐξέτασιν περὶ τὰ δόγματα τῆς θρησκείας, καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγέλματος. Ἀπαντες οἱ μοναχοὶ οὗτοι διάγουσιν ἐν προσευχῇ καὶ μελέτῃ ἀμεριμνῶντες περὶ τῶν πρὸς συντήρησιν ἀναγκαίων, ὡς χρηγομένων ἀφθόνως ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξέρχονται καθ' ἐκάστην *ραχαάγαι* τινες καὶ περιφέρονται εἰς τὴν πόλιν, ἔχοντες τὰ βλέμματα προσηλωμένα κατὰ γῆς, καὶ δεχόμενοι πᾶν ὃ, τι ἐκουσίως προσφέρεται αὐτοῖς. Γεύονται ἅπασι τῆς ἡμέρας, τὰ δὲ λείψανα τῶν φηγῶν διαμοιράζονται εἰς τοὺς ἀπόρους τῶν ξένων, καὶ τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς πρὸς οὓς διδάσκουσι τὰ κοινὰ γράμματα καὶ τὴν κατήχησιν.

Δὲν ἀναμιγνύονται δὲ πώποτε εἰς τὰ πολιτικά, καὶ οὐδέποτε μετέσχον ἐμφυλίων πολέμων ἢ ἐπαναστάσεων· διὸ σέβεται αὐτοὺς καὶ ἡ κυβέρνησις καὶ ὁ λαός.

Συνεχῶς τελοῦνται θρησκευτικαὶ τελεταί, καὶ ἰδίως λιτανεῖαι, αἵτινες μάλιστα γίνονται μετὰ μεγίστης παρατάξεως καὶ πομπῆς, ὅταν τις πρόκειται νὰ καθ' ὁ νεκρὸς πλουσίου τινὸς ἄρχοντος, ἢ νὰ ἀφιερῶνται εἰς τὸν ἱερατικὸν βίον ὁ παῖς εὐπόρου πολίτου.

Εἰ καὶ ἀπαγορεύεται εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῆς θρησκείας ἢ κατὰ λυσιν παντὸς εἶδους κρέατος, αὐτοὶ

ὅμως ἀπέχουσιν ἀπὸ μόνου τοῦ τῶν κατοικιδίων ζώων, τρώγοντες ἄγρια πτηνὰ καὶ τετράποδα. Συνήθως ὅμως τρέφονται δι' ὀρυζίου, σπρίων, λαχανικῶν καὶ ἰχθύων· ὁ δὲ ὄχλος τρώγει καὶ πάντα τὰ ἔρπετά.

Οἱ Βιρμάνοι δικιροῦσιν ὡς καὶ ἡμεῖς εἰς δώδεκα μῆνας τὸ ἔτος, ἕκαστος δὲ τούτῳ ὑποδιαίρεται εἰς 29 ἢ 30 ἡμέρας· κατὰ πᾶσαν δὲ τριετίαν προσθέτουσι καὶ ἐμβόλιμόν τινα μῆνα. Καὶ μέχρι μὲν τῆς πανσελήνου ἀριθμοῦσι κατ' αὐξόντα ἀριθμὸν, μετ' αὐτὴν ὅμως ὀπισθοποδοῦσι μέχρι τέλους τοῦ μηνός. Ἡ ἐβδομάς περιέχει ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἡμετέρας Κυριακῆς. Ἐορτάζουσι δὲ ἀκριβῶς τὴν ὀγδόην τῆς νεοσελήνου, τὴν δεκάτην πέμπτην τῆς πανσελήνου, τὴν ὀγδόην τῆς φθινοῦρας σελήνης, καὶ τὴν τελευταίαν ἑκάστου μηνός.

Ἡ κυβέρνησις αὐτῶν ὡς καὶ πάντων τῶν λοιπῶν τῆς Ἀσίας λαῶν, εἶναι ἀπόλυτος κατὰ τὴν μαρτυρίαν ὅμως πολλῶν περιηγητῶν, ἡ ζωὴ, ἡ ἰδιοκτησία, καὶ ἡ ἐλευθερία τῶν κατοίκων εἶναι μᾶλλον σεβαστὴ ἢ εἰς πολλὰ συνταγματικά κράτη. Ὁ Κυριάρχης τοῦ κράτους φέρει τὸν τοῦ Αὐτοκράτορος ἢ *Βαδ* τίτλον, καὶ πάντα τὰ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντα διακρίνονται διὰ τοῦ ἐπιθέτου χρυσοῦ (*χόε*). Ὅθεν ἀντὶ νὰ εἴπῃ τις ὁ αὐτοκράτωρ ἤκουσεν ἢ εἶπε τόδε· παρουσιάσθην εἰς τὸν αὐτοκράτορα κτλ., ὀφείλει νὰ λέγῃ *ἔφθασέν* εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ χρυσοῦ, ἐπρόφερε τὸ στόμα τοῦ χρυσοῦ· παρουσιάσθην ἐνώπιον τῶν χρυσῶν ποδῶν κτλ. Καὶ ὡς ἱερὸν μὲν πρόσωπον σπανίως φαίνεται ὁ αὐτοκράτωρ, ἀκροάζεται δὲ τοὺς προσερχομένους μετὰ μεγίστης πομπῆς καὶ πολυτελῶς ἐνδεδυμένος, καὶ καθήμενος ἐπὶ θρόνου ὀλοχρύσου καὶ μεγαλοπρεποῦς, κλειομένου διὰ δικλίδων.

Τὸ ὑπουργεῖον συγκροτεῖται ἐκ τεσσάρων ὑπουργῶν (*βουγγαῖς*) ἀποτελούντων τὸ ἀνώτατον τοῦ κράτους συμβούλιον ἥτοι τοῦ *λοῦ*, εἰς δὲ προσέρχονται καὶ οἱ συμβουλοὶ τῶν ὑπουργῶν, ἥτοι οἱ *δῶδοι*, συμβουλευτικὴν μόνον ἔχοντες ψῆφον. Αἱ ἐπαρχίαι διοικοῦνται ὑπὸ σατραπῶν καλουμένων *μαῦδοῦτων* ἐκπληρούντων καὶ δικαστικὰ καθήκοντα. Πάντες δὲ οἱ ἱεραρχικοὶ τοῦ κράτους βαθμοὶ διακρίνονται διὰ τινων ὀρειχαλκίνων ἐλασμάτων, ὧν οἱ μὲν ὑποδεέστεροι ὑπηρετᾷ τοῦ δημοσίου φέρουσιν τρία, οἱ δὲ ἀνώτατοι δώδεκα, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ εἰκοσιτέσσαρα. Διακρίνεται δ' ὡσαύτως ὁ βαθμὸς ἑκάστου δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ ἐκ τῆς κιδάρεως καὶ τῆς ἱπποσκευῆς. Ὅστις τολμᾷ νὰ μεταχειρισθῇ διακριτικὰ σημεῖα ἀνωτέρου βαθμοῦ τιμωρεῖται αὐστηρότατα.

Ἡ αὐτοκρατορία αὕτη εἶναι πλουσιωτάτη καὶ τοι μὴ βεβαρημένων τῶν κατοίκων ὑπὸ ὑπερίγκων φόρων ὡς εἰς τα συνταγματικά κράτη, διότι ἐκεῖ ἡ Κυβέρνησις εἰσπράττει μόνον τὸ δέκατον τῶν ἐγχωρίων προϊόντων καὶ τῶν ξένων ἐμπορευμάτων. Ἀλλὰ καὶ τὸ δέκατον αὐτὸ λαμβάνει εἰς εἶδη, ἃ διανέμει ἀντὶ μισθοῦ καὶ κατ' ἀναλογίαν εἰς τοὺς δημοσίους ὑπηρέτας, τὸ δὲ περισσεύμα, ἀνταλλάσσουσα πρὸς ἄργυρον, ἐναποταμιεύει εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν θησαυρόν.

Ἡ στρατιωτικὴ δύναμις σύγκειται ἐκ τῆς σωματοφυλακῆς τοῦ αὐτοκράτορος, τῆς χωροφυλακῆς, ἐνὸς τάγματος ἱππικοῦ καὶ ἐνὸς λόχου πυροβολιστῶν· ἐτι δὲ ἐκ 500 περίπου μικρῶν πλοίων διαπλεόντων τοὺς ποταμούς καὶ τὰ παράλια τοῦ κράτους. Χρεῖας δὲ τυχοῦσης καλοῦνται εἰς τὰ ὅπλα ἅπαντες σχεδὸν οἱ κάτοικοι, οἵτινες εὐχαρίστως συντρέχουσι θεωροῦντες ἐντιμότερον ἔργον νὰ μάχεται τις ὑπὲρ πατρίδος.

Τὸ κράτος τοῦτο ἔχει ἰδιαίτερον πολιτικὸν κοινὸν ἢ καὶ ἠθικὸν κώδικα, καλούμενον *δέρμα σάθ* ἢ *δέρμα γάστρα*, ἐμπεριέχοντα τοὺς νόμους τοῦ Μενού καὶ ἠθικωτάτας συμβουλὰς τε καὶ παραδείγματα. Ἐπὶ τέλους δὲ ἀράς καὶ φρικτὰς ἀπειλὰς κατὰ τῶν μοναρχῶν τῶν καταθλιβόντων τοὺς ὑπὸ κόσους αὐτῶν.

Οἱ Βιρμάνοι δὲν μεταχειρίζονται ὡς καὶ οἱ Σίναι νομίσματα, ἀλλὰ τεμάχια ἀργύρου καὶ μαλὺ βδου. Τὰ δὲ σταθμὰ δι' ὧν σταθμίζονται τὰ ἀνταλλασσόμενα ταῦτα μέταλλα, κατασκευάζονται ἐν μόνῃ τῇ πρωτεύουσῃ καὶ φέρουσι ἰδιαίτεραν σφραγίδα.

Ἐκτὸς τῆς βιρμανεῖου γλώσσης, ἣτις εἶναι ἡ κοινωτέρα πασῶν οὐ μόνον ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς τινὰ ἄλλα τῶν Ἰνδῶν μέρη, ὁμιλοῦσι καὶ τινὰς ἄλλας διαλέκτους. Ὀλίγοι Βιρμάνοι ἀγνοοῦσι τὸ ἀναγινώσκειν καὶ γράφειν, καὶ μάλιστα πλεῖστοι εἰσὶ καὶ καλλιγράφοι. Ὡσαύτως δὲν ὑπάρχει σχεδὸν Βιρμάνος, ὅστις νὰ μὴ παῖζῃ μουσικόν τι ὄργανον, ἂν καὶ τὰ γνωστὰ εἰς αὐτοὺς εἰσὶν εὐχρηθμα. Ἡ μουσικὴ αὐτῶν εἶναι μονότονος ὡς πάντων τῶν Ἀσιατικῶν λαῶν. Δὲν στεροῦνται δὲ οὔτε ποιητῶν, οὔτε ἱστοριογράφων, ἂν καὶ τὰ τοιαύτης φύσεως συγγράμματα πλησιάζουσι μᾶλλον τὰ ἡμέτερα μυθιστορήματα. Εἰς δὲ τὴν πρωτεύουσάν τοῦ κράτους Ἀμαραπούραν, ὑπάρχει καὶ δημοσία οὐκ εὐκαταφρόνητος βιβλιοθήκη, πλήν τῶν ἰδιαιτέρων ἐκάστης μονῆς βιβλιοθηκῶν.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀκριβεστέρως περὶ τοῦ ἔθνους τούτου πληροφορίας παραπέμπονται εἰς τὰ ἐξῆς Ἀγγλικά συγγράμματα α *Tandy, A description of the Burnese empire* — καὶ *T. Buchanan, On the religion and literature of the Burmans. (Asiatic researches, V. VI.)*

I. ΔΕΚΙΓΑΛΛΑΣ.

ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ.

—o—

Ἐμνηστήσαμεν ἄλλοτε (φυλλάδ. 122. Πανδ. σελ. 45) περὶ τῶν ἐρευνῶν εἰς ἃς ἐπεδόθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ Κ. Λεοαρδίε, μέλος τοῦ ἐν Ἀθήναις Γαλλικοῦ σχολείου, ἀναζητῶν ἀρχαία χειρόγραφα,

Εἰ καὶ μὴ ἐγένοντο εἰσέτι γνωστὰ ὅλα τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων τοῦ ζηλωτοῦ τούτου Γάλλου, διότι πιθανώτατον ἀπῆντησε τὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας συνεθίζει νὰ παρεμβάλλῃ ἡ ἀμάθεια ἢ ἡ ἀντιζηλία, ὁ Κ. Reinaud ὁμως ὅστις φυλάττει ἐν τῇ αὐτοκρατορικῇ τῶν Παρισίων βιβλιοθήκῃ τὰ ἐξ ἀνατολῶν χειρόγραφα, ἐθεώρησε τὰ ἀνακαλυφθέντα ἄξια λόγου δι' ἐκθέσεως δημοσιευθείσης διὰ τοῦ *Μηνύτοιο*. Ἀξία δὲ λόγου ἐθεωρήθησαν καὶ ὑπὸ τοῦ Κ. Hase, σοφοῦ ἐρῶρου τῶν ἐν τῇ αὐτῇ βιβλιοθήκῃ Ἑλληνικῶν χειρογράφων. Ὡς γνωστὸν εἰς πολλοὺς ἐξ ἡμῶν γνωρίσαντας ἐνταῦθα πρό τινων ἐτῶν τὴν Κ. Hase, ὁ σοφὸς οὗτος περιηγήτη τὴν Ἑλλάδα ὅπως ἀνεύη τοιαῦτα χειρόγραφα, ὡς καὶ τωρὸντι ἀνεῦρε καὶ παρέλαθεν ἱκανὰ, παραμελνόμενα ἀξιοκατακρίτως παρ' ἡμῶν. Ἐκ δὲ τῶν παρὰ τοῦ Κ. Λεοαρδίε μέχρι τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος Μαΐου εὑρεθέντων, ὁ Κ. Hase καταδεικνύει ἰδίως τὰ ἐξῆς·

α. *Ἐφημερίδες Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου*, ἡ ἡμερολόγιον μνημονεῖον τὰ συμβάντα τοῦ 1682 ἔτους. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο θεωρεῖται πολύτιμον καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν θέσιν τοῦ συγγραφέως, Διερχομένου διατελέσαντος τῆς Ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως, καὶ διὰ τὴν παιδείαν τοῦ ἀνδρός. Πρὸς τὰς *Ἐφημερίδας* ταύτας ὑπάρχει καὶ μετὰφρασις τῆς συνθήκης δι' ἧς Πέτρος ὁ Μέγας ὑπόσχεται ν' ἀποδώσῃ τὴν Ἀζοφικὴν εἰς τὴν Τουρκίαν (1713).

β. *Πραγματεία περὶ συνθέσεως τῶν ρημάτων*, ὑπὸ Μαξίμου Πλαγούδου. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο τοῦ περιωνύμου τούτου γραμματικοῦ, τοῦ συλλέξαντος τοὺς αἰσιωπεῖους μύθους, δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὸν κατάλογον τῶν πολυαριθμῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, ὃν ἐδημοσίευσεν ὁ Φαβρίκιος.

γ. *Λόγος ἐπιτάγιος* ὑπὸ Γεμεστοῦ Πλήθωνος, εἰς μνημόσυνον τῆς βασιλόπαιδος Κλεόπης, συζύγου Θεοδώρου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ γυναικαδέλφης τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος τῶν Ἑλληνῶν.

δ. *Κατάλογος χρονολογικῆς τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως*, ὑπὸ Δαμασκηνοῦ τοῦ Στουδίτου. Ὁ ἀναφερόμενος τελευταῖος Πατριάρχης ὀνομάζεται Ἰερεμίας ἐκ Λαρίσης, ἐκλεχθεὶς τὸ 1573 ἔτος. Τὰ στοιχεῖα εἶναι μεγάλα, ὥραϊα, οἱ δὲ τίτλοι ἐρυθροί, ὅπως συνεθίζον οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς τὰ τετράδια τῶν.

ε. *Ἱστορία τοῦ ὅρου Σινᾶ*, ὑπὸ Δοσιθέου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Ὁ Δοσίθεος ὑπῆρξεν, ὡς καὶ ὁ Χρύσανθος, ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων πατριαρχῶν τῆς νεωτέρας ἐποχῆς. Ἡ ἱστορία αὕτη εἶναι λεπτομερεστάτη. Διαίρεται δὲ εἰς βιβλία ὀκτώ, καὶ περιέχει πάντα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τοῦ Σινᾶ ἔγγραφα, καὶ μάλιστα τὰς ἐπιταγὰς τῶν πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων.

ς. *Ἱστορία τῆς Ἱερουσαλὴμ*, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ, εἰς φύλλον, ἐκ σελίδων 61. Εἶναι δὲ τὸ πρωτότυπον τῆς ὑπὸ τοῦ Χρυσάνθου δημοσιευθείσης

ζ. *Μήνησις* τῆς κατὰ τὸ 1675 σταλείσης ἐκ